

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

વિશેષ ફોજદારી અરજી નં. ૨૩૮૫/૨૦૧૨

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે.બી. પારડીવાલા

=====

ન્યાયમૂર્તિ

૧. શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી

આપવામાં આવી શકે?

૨. રિપોર્ટરને સંદર્ભિત કરવું કે નહીં ?
૩. શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?
૪. શું આ કેસમાં ભારતનું બંધારણ, ૧૯૫૦ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટને સંબંધિત કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે ?
૫. શું આ ચુકાદો દીવાની ન્યાયાધીશને પરીપત્રીત કરવાનો છે ?

=====

કનૈયાનંદ @ કનૈયાલાલ રામબસંત પાંડે....અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

બિંદાદેવી હિરાનંદ પાંડે અને ૬....પ્રતિવાદી(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફે શ્રી મૃદુલ એમ. બારોટ, વકીલ

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ – ૬ તરફે શ્રી આર.એફ. ભગત, વકીલ

પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૭ તરફે શ્રી એચ.એસ. સોની, એ.પી.પી.

=====

કોરમ : માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે.બી. પારડીવાલા

તારીખ : ૦૬/૧/૨૦૧૫

સીએવી ચુકાદો

બંધારણના કલમ ૨૨૭ હેઠળની આ અરજી દ્વારા , અરજદાર સબ-ડિવિઝનલ મેજિસ્ટ્રેટ અને સિટી ડેપ્યુટી કલેક્ટર (પૂર્વ), અમદાવાદ દ્વારા એમ.એ.જી./સી.આર.પી.સી.-૧૪૫/કેસ નં. ૬/૨૦૧૧) માં તા. ૬મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૨ ના રોજ પસાર કરાયેલા આદેશની કાયદેસરતા અને માન્યતા પ્રશ્નમાં મૂકે છે.

ઉક્ત આદેશ દ્વારા, સબ-ડિવિઝનલ મેજિસ્ટ્રેટે ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૧૪૬ હેઠળ પોતાની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરતાં, વિવાદિત મિલકતને જપ્ત રાખવાનો આદેશ કર્યો હતો અને ઓઢવ પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરને વિવાદિત મિલકતનો હવાલેદાર રહેવા માટે આદેશિત કર્યો હતો, જ્યાં સુધી સક્ષમ દીવાની અદાલત દ્વારા પક્ષકારોના હકો નક્કી કરવામાં ન આવે.

વર્તમાન અરજી ઉદ્ભવવા માટેના સંક્ષિપ્ત તથ્યો નીચે મુજબ છે :

પક્ષકારો વચ્ચેનો વિવાદ ઓઢવ સ્થિત ગુજરાત વેપારી મહામંડળ સહકારી ઔદ્યોગિક વસાહત લિમિટેડના પ્લોટ નં.૩૩૬ પર બાંધવામાં આવેલા ઔદ્યોગિક શેડ સંબંધિત છે.

સંક્ષેપમાં કહીએ તો, અહીંના ખાનગી પ્રતિવાદીઓનો સક્ષમ સત્તાધિકારી સમક્ષ એવો મામલો હતો કે એચ.કે. એન્જિનિયરિંગ વર્ક્સના નામે ચાલતો ઔદ્યોગિક શેડ ભાગીદારીની સંપત્તિ છે. ખાનગી પ્રતિવાદીઓના કહેવા મુજબ, તેમના અને અહીંના અરજદાર વચ્ચે ભાગીદારી દસ્તાવેજ કરવામાં આવ્યો હતો અને વ્યવસાય ભાગીદારો દ્વારા સંયુક્ત રીતે ચલાવવાનો હતો. બીજી તરફ, અહીંના અરજદારનો મામલો એવો છે કે ભલે પક્ષકારો વચ્ચે ભાગીદારી દસ્તાવેજ કરવામાં આવ્યો હોય, તેમ છતાં વિવાદિત મિલકત સાથે તે ભાગીદારી દસ્તાવેજનો કોઈ સંબંધ નથી. ભાગીદારી દસ્તાવેજ કોઈ અન્ય વ્યવસાય સંબંધે છે. અરજદારના કહેવા મુજબ, તે ખાતે સ્થિત એચ.કે. એન્જિનિયરિંગ વર્ક્સનો તે એકમાત્ર માલિક છે ઉપરોક્ત મુજબ દર્શાવેલ પ્લોટ નં.૩૩૬.

આ રીતે, એક તરફ, અત્રેનાં ખાનગી પ્રતિવાદીઓ પોતાને પ્રશ્નાધીન પ્લોટ અને શેડના ભાગીદારો હોવાનું દાવો કરે છે, જ્યારે અરજદાર પ્લોટ નં. ૩૩૬ પર આવેલ શેડનો એકમાત્ર માલિક હોવાનું દાવો કરે છે.

એવું જણાય છે કે પક્ષકારો વચ્ચેના આવા વિવાદને કારણે, ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૨૩ ને કલમ ૧૧૪ સાથે વાંચી લાગુ પડતા દંડનીય ગુના બાબતે ઓઢવ પોલીસ સ્ટેશન ખાતે ૨-સી.આર. નં./૧૧ તરીકે ગુનો પણ નોંધવામાં આવ્યો હતો.

અહીંના ખાનગી પ્રતિવાદીઓએ અમદાવાદના ઉપવિભાગીય મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળ, ૨૦૧૧ ના નં. ૬ તરીકે નોંધાયેલી કાર્યવાહી શરૂ કરી હતી. આ સંદર્ભે એવું જણાય છે કે તે બાબતે થયેલી કાર્યવાહીમાં સંબંધિત પક્ષકારોને નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી અને ઓઢવ પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરે પણ તે બાબતે પોતાનો અહેવાલ રજૂ કર્યો હતો. ઓઢવ પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરે વિવાદાસ્પદ મિલકત અંગે પક્ષકારો વચ્ચેના ગંભીર વિવાદને કારણે જાહેર શાંતિ અને સુવ્યવસ્થાના ભંગ થવાની આશંકા વ્યક્ત કરી હતી.

ઉપવિભાગીય મેજિસ્ટ્રેટે એ હકીકતની પણ નોંધ લીધી હતી કે અહીંના અરજદારે ઘોષણા અને મનાઈહુકમ માટે અમદાવાદના વિદ્વાન સિટી સિવિલ ન્યાયાધીશની અદાલતમાં નિયમિત દીવાની દાવો નં. ૬૫૦/૨૦૧૧ દાખલ કર્યો હતો, જોકે, આક્ષેપિત આદેશ પસાર થયેલી તારીખ સુધી વિદ્વાન સિટી સિવિલ ન્યાયાધીશે નોટિસ ઓફ મોશન અંગે કોઈ આદેશ કર્યો ન હતો.

પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદને અને જાહેર શાંતિ તથા સૌહાર્દના ભંગ થવાની આશંકાને ધ્યાનમાં લઈને, ઉપવિભાગીય મેજિસ્ટ્રેટે અંતે એવો અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો કે સંપત્તિ પર કયા પક્ષનું કબજો હતું તે અંગે કોઈ નિશ્ચિત નિષ્કર્ષ પર પહોંચવું શક્ય નથી અને તેથી તેમણે અટેચમેન્ટનો આદેશ પસાર કરવો યોગ્ય સમજ્યો તથા મિલ્કતની દેખરેખ રાખવા માટે ઓઢવ પોલીસ સ્ટેશનના પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટરને રિસીવર તરીકે નિયુક્ત કર્યા.

અહીંનો અરજદાર, મૂળ કાર્યવાહીનો પ્રતિવાદી, અસંતોષ અનુભવી, આ અરજ સાથે આ અદાલત સમક્ષ આવ્યો છે.

શ્રી મૃદુલ બારોટ, અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે જોરદાર રજૂઆત કરી હતી કે ઉપવિભાગીય મેજિસ્ટ્રેટે વિવાદિત આદેશ પસાર કરવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે. શ્રી બારોટે રજૂઆત કરી હતી કે જે મિલ્કત અંગે હક, માલિકી હક અને હિતના પ્રશ્નો, જેમાં કબજાના પ્રશ્નો પણ સમાવેશ થાય છે, તે બાબતે નાગરિક દાવો બાકી હોય, ત્યારે સામાન્ય રીતે સત્તાવાળાએ સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવાથી પોતાને વિરત રાખવું જોઈએ. શ્રી બારોટ વધુમાં રજૂ કરે છે કે અટકાયતનો આદેશ પસાર કરતી વખતે, મેજિસ્ટ્રેટે આ બાબત 'આપાતકાળની' હતી તેવો કોઈ નિષ્કર્ષ નોંધવામાં નિષ્ફળ ગયા હતા. માત્ર એટલું કારણ નોંધવાથી કે શાંતિભંગ થવાની આશંકા હતી, તે બાબતને 'આપાતકાળના કેસ' હેઠળ લાવી શકાતી નથી.

શ્રી બારોટ રજૂ કરે છે કે શહેર નાગરિક અદાલત દ્વારા નિયુક્ત કરાયેલા કમિશનરના અહેવાલ મુજબ પણ તેમના અસીલને વિવાદિત મિલ્કતના કબજામાં હોવાનું જણાયું હતું. શ્રી બારોટ રજૂ કરે છે કે સંહિતાની કલમ ૧૪૫(૧) હેઠળ મેજિસ્ટ્રેટનો પ્રારંભિક આદેશ એવો દર્શાવતો હોવો જોઈએ કે તેઓ પોલીસ અહેવાલ અને અન્ય માહિતી પરથી સંતોષ પામ્યા હતા કે શાંતિભંગ થવાની શક્યતા હતી અને શાંતિભંગ થવાની સંભાવના હોવાનું નિષ્કર્ષ કરવા માટેના આધાર શું હતા. શ્રી બારોટના જણાવ્યા અનુસાર, મેજિસ્ટ્રેટે પ્રારંભિક આદેશમાં આવા કોઈપણ પ્રકારનો સંતોષ નોંધ્યો નથી, અને જેને પ્રારંભિક આદેશ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે તે હકીકતમાં સત્તાધિકારી સમક્ષ હાજર રહેવા માટે પક્ષકારોને જારી કરાયેલ નોટિસો સિવાય બીજું કશું નથી. તેથી, શ્રી બારોટના જણાવ્યા મુજબ, કોઈ માન્ય અને યોગ્ય પ્રારંભિક આદેશના અભાવે, આ અરજીમાં પડકારવામાં આવેલ અંતિમ આદેશ માત્ર આ જ કારણસર રદ કરવામાં આવવો યોગ્ય બને છે.

શ્રી બારોટે સર્વોચ્ચ અદાલતના બે નિર્ણયો પર આધાર મૂક્યો છે; (૧) મહાર જહાં અને અન્ય વિ. દિલ્લી રાજ્ય અને અન્ય, (૨૦૦૪)૧૩ એસ.સી.સી. ૪૨૧, અને (૨) રામ સુમેર પુરી મહંત વિ. યુ.પી. રાજ્ય અને અન્ય એક, એ.આઈ.આર. ૧૯૮૫ એસ.સી. ૪૭૨.

ઉપરોક્ત સંદર્ભિત પરિસ્થિતિઓમાં, શ્રી બારોટ પ્રાર્થના કરે છે કે આ અરજીમાં ગુણાવગુણ રહેલો હોવાથી, તે મંજૂર થવા પાત્ર છે.

બીજી તરફ, આ અરજીએ ખાનગી પ્રતિવાદીઓની તરફેણી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી આર.એફ. ભગત દ્વારા જોરદાર વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે. શ્રી ભગત રજૂ કરે છે કે પડકારાયેલા આદેશ પસાર કરતી વખતે વિદ્વાન ઉપવિભાગીય મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા કોઈ ભૂલ, તો કાયદાની ભૂલની તો વાત જ દૂર રહી, કરવામાં આવી હોવાનું કહી શકાય નહીં.

શ્રી ભગત રજૂ કરે છે કે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૭ હેઠળની પોતાની દેખરેખી અધિકારિતાનો ઉપયોગ કરતી વડી અદાલતે, સામાન્ય પરિસ્થિતિઓમાં, જે સામગ્રીના આધારે મેજિસ્ટ્રેટે સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળ કાર્યવાહી આરંભી હતી, તે સામગ્રીની પૂરતીતા કે અપૂરતીતાના પ્રશ્નમાં પ્રવેશ કરવો જોઈએ નહીં. શ્રી ભગત રજૂ કરે છે કે અરજદારનો અભિગમ અપ્રામાણિક છે. શ્રી ભગતના જણાવ્યા મુજબ, તેમના અસીલો અને અરજદાર નોંધ પર રહેલા ભાગીદારી દસ્તાવેજ મુજબ ભાગીદારો છે.

અરજદાર પોતે મિલ્કતનો એકમાત્ર માલિક હોવાનું દાવો કરે છે અને અહીંના પ્રતિવાદીઓને વિવાદિત પરિસરમાં પ્રવેશ કરવાની મંજૂરી આપતો ન હતો. શ્રી ભગતના જણાવ્યા મુજબ, આવા વિવાદના કારણે વિદ્વાન

ઉપવિભાગીય મેજિસ્ટ્રેટે મિલ્કત જમ કરવા અને તે માટે એક રિસીવર નીમવા યોગ્ય માન્યું હતું. શ્રી ભગતે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે અહીંના અરજદારે દાખલ કરેલા દીવાની દાવાની લંબિતતા માત્ર પોતાના બળે સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળ આરંભિત કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી સમાપ્ત કરવા માટેનું કારણ બની શકે નહીં.

ઉપર દર્શાવેલ આવી પરિસ્થિતિઓમાં, શ્રી ભગત પ્રાર્થના કરે છે કે આ અરજીમાં કોઈ સાર ન હોવાને કારણે, તે નામંજૂર થવા પાત્ર છે.

શ્રી એચ.એસ. સોની, રાજ્ય તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન એ.પી.પી.એ પણ આ અરજીનો વિરોધ કરતાં રજૂ કર્યું છે કે પડકારાયેલો આદેશ ન્યાયસંગત અને યોગ્ય છે અને કેસના તથ્યો તથા પરિસ્થિતિઓમાં કોઈ હસ્તક્ષેપ કરવો યોગ્ય નથી.

વિશ્લેષણ :

પક્ષકારોની તરફેથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા બાદ અને રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીનું અવલોકન કર્યા બાદ, આ અરજીમાં મારા વિચાર માટે ઉભો થતો એકમાત્ર પ્રશ્ન એ છે કે, ઉપવિભાગીય મેજિસ્ટ્રેટે પડકારાયેલ આદેશ પસાર કરવામાં કોઈ ભૂલ કરી હતી કે કેમ.

કલમ ૧૪૫ ફોજદારી સંહિતા પ્રક્રિયા, ૧૯૭૩ના ભાગ ૧૦ માં આવે છે.
સંહિતાનું પ્રકરણ ૧૦ જાહેર વ્યવસ્થા અને શાંતિ જાળવણી સાથે સંબંધિત છે.
કલમ ૧૪૫ આ મુજબ છે :

“૧૪૫. જ્યાં જમીન અથવા પાણી અંગેનો વિવાદ શાંતિભંગ થવાની સંભાવના પેદા કરતો હોય ત્યાંની પ્રક્રિયા.—(૧) જ્યારે કોઈ કાર્યપાલક મેજિસ્ટ્રેટ પોલીસ અધિકારીના અહેવાલથી અથવા અન્ય માહિતીના આધારે એ બાબતે સંતોષ પામે કે તેના સ્થાનિક અધિકારક્ષેત્રની અંદર આવેલી કોઈ જમીન અથવા પાણી અથવા તેની હદબંધી અંગે એવો વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે કે જેનાથી શાંતિભંગ થવાની શક્યતા છે, ત્યારે તે પોતાના આવા સંતોષના આધાર દર્શાવતા લેખિત આદેશ કરશે અને આવા વિવાદ સાથે સંબંધિત પક્ષકારોને નિર્ધારિત તારીખ અને સમયે વ્યક્તિગત રીતે અથવા વકીલ મારફતે તેની અદાલતમાં હાજર રહેવા અને વિવાદના વિષય પર વાસ્તવિક કબજાની હકીકત અંગે તેમના તેમના દાવાઓના લેખિત નિવેદનો રજૂ કરવા ફરમાન કરશે.

(૨) આ કલમના હેતુઓ માટે, “જમીન અથવા પાણી” શબ્દપ્રયોગમાં ઈમારતો, બજારો, મત્સ્યઉદ્યોગો, પાકો અથવા જમીનની અન્ય ઉપજ, તેમજ એવી કોઈપણ સંપત્તિના ભાડાં અથવા નફાઓનો સમાવેશ થાય છે.

(૩) આદેશની એક નકલ, દંડ પ્રક્રિયા સંહિતામાં સમન્સની તામીલ માટે જે રીત નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે તે રીતથી, મેજિસ્ટ્રેટ જેમને નિર્દેશ આપે તેવા વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓને તામીલ કરવામાં આવશે, અને

ઓછામાં ઓછી એક નકલ વિવાદના વિષયસ્થળ પર અથવા તેની નજીક કોઈ દૃશ્યમાન સ્થળે ચોંટાડીને પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવશે.

(૪) ત્યારબાદ મેજિસ્ટ્રેટ, વિવાદના વિષય પર કબજો રાખવાના હક અંગે પક્ષકારોમાંથી કોઈપણ પક્ષના ગુણદોષ અથવા દાવાઓનો સંદર્ભ લીધા વિના, આ રીતે રજૂ કરાયેલા નિવેદનોનું પરિશીલન કરશે, પક્ષકારોને સાંભળશે, તેઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે તેવી તમામ સાબિતી સ્વીકારશે, અને જો તેને જરૂરી જણાય તો વધુ સાબિતી પણ લેશે, અને શક્ય હોય તો, ઉપકલમ (૧) હેઠળ તેના દ્વારા કરવામાં આવેલા આદેશની તારીખે વિવાદના વિષય પર કયો પક્ષકાર અને શું કોઈ પક્ષકાર કબજામાં હતો કે નહીં તેનો નિર્ણય કરશે: પરંતુ શરતે કે જો મેજિસ્ટ્રેટને એવું જણાય કે કોઈપણ પક્ષકારને, પોલીસ અધિકારીના અહેવાલ અથવા અન્ય માહિતી મેજિસ્ટ્રેટને પ્રાપ્ત થયેલી તારીખના તાત્કાલિક અગાઉના બે મહિનાની અંદર, અથવા તે તારીખ પછી અને ઉપકલમ (૧) હેઠળ તેના આદેશની તારીખ પહેલાં, બળજબરીપૂર્વક અને ગેરકાયદેસર રીતે કબજામાંથી વંચિત કરવામાં આવ્યો હોય, તો તે આ રીતે કબજામાંથી વંચિત કરાયેલા પક્ષકારને એમ માની શકે કે જાણે તે પક્ષકાર ઉપકલમ (૧) હેઠળ તેના આદેશની તારીખે કબજામાં હતો.

(૫) આ કલમમાં સમાવાયેલ કોઈ બાબત, હાજર રહેવા માટે આમ આદેશિત કરવામાં આવેલ કોઈપણ પક્ષકારને, અથવા રસ ધરાવતા કોઈ અન્ય વ્યક્તિને, ઉપરોક્ત પ્રકારનો કોઈ વિવાદ અસ્તિત્વમાં નથી અથવા રહ્યો નથી તે દર્શાવવા પરથી નિવારિત કરશે નહીં; અને એવા કિસ્સામાં મેજિસ્ટ્રેટ પોતાનો ઉક્ત આદેશ રદ કરશે, અને તે અંગેની બધી આગળની કાર્યવાહી સ્થગિત રહેશે, પરંતુ આવી રદબાતલને આધીન રહીને, ઉપકલમ (૧) હેઠળનો મેજિસ્ટ્રેટનો આદેશ અંતિમ રહેશે.

(૬) (એ) જો મેજિસ્ટ્રેટ એવો નિર્ણય કરે કે પક્ષકારોમાંનો કોઈ એક પક્ષકાર ઉક્ત વિષયવસ્તુના એવા કબજામાં હતો, અથવા ઉપકલમ (૪) ની શરત મુજબ તેને એવો કબજો ધરાવતો માનવો જોઈએ, તો તે એવો આદેશ પ્રસિદ્ધ કરશે કે એવો પક્ષકાર કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયા અનુસાર તેમાંથી હકાલપટ્ટી કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તેના કબજાનો હકદાર જાહેર થાય, અને આવી હકાલપટ્ટી થાય ત્યાં સુધી એવા કબજામાં કોઈ પણ પ્રકારની ખલેલ ન પહોંચાડવા મનાઈ કરે; અને જ્યારે તે ઉપકલમ (૪) ની શરત હેઠળ કાર્યવાહી કરે, ત્યારે બળજબરીપૂર્વક અને ગેરરીતે કબજેથી વંચિત કરાયેલા પક્ષકારને ફરી કબજો પરત સોંપી શકે.

(બી) આ ઉપકલમ હેઠળ કરવામાં આવેલ આદેશની બજવણી અને પ્રકાશન ઉપકલમ (૩) માં નિર્ધારિત રીત મુજબ કરવામાં આવશે.

(૭) જ્યારે આવી કોઈપણ કાર્યવાહીનો કોઈપણ પક્ષકાર મૃત્યુ પામે, ત્યારે મેજિસ્ટ્રેટ મૃત્યુ પામેલ પક્ષકારના કાનૂની પ્રતિનિધિને કાર્યવાહીનો પક્ષકાર બનાવવાનો હુકમ કરી શકે છે અને ત્યારબાદ તપાસ ચાલુ રાખશે, અને જો આવી કાર્યવાહી માટે મૃત્યુ પામેલ પક્ષકારનો કાનૂની પ્રતિનિધિ કોણ છે તે અંગે કોઈ પ્રશ્ન ઊભો થાય, તો મૃત્યુ પામેલ પક્ષકારના પ્રતિનિધિ હોવાનો દાવો કરનાર તમામ વ્યક્તિઓને તેમાં પક્ષકાર બનાવવામાં આવશે.

(૮) જો મેજિસ્ટ્રેટના મત મુજબ તેની સમક્ષ આ કલમ હેઠળ પ્રલંબિત કાર્યવાહી માં વિવાદનો વિષય બનેલી મિલકતનો કોઈ પાક અથવા અન્ય ઉપજ ઝડપી અને સ્વાભાવિક નાશ પામવા પાત્ર હોય, તો તે આવી મિલકતની યોગ્ય હિફાજત અથવા વેચાણ માટે આદેશ કરી શકે છે, અને

તપાસ પૂર્ણ થતાં, એવી મિલકતના નિકાલ માટે, અથવા તેના વેચાણથી મળેલ આવકના નિકાલ માટે, તે યોગ્ય માને એવો આદેશ કરશે.

(૯) મેજિસ્ટ્રેટ, જો તે યોગ્ય માને, તો આ કલમ હેઠળની કાર્યવાહી દરમિયાન કોઈપણ તબક્કે, કોઈપણ પક્ષકારની અરજી પર, કોઈપણ સાક્ષીને હાજર રહેવા અથવા કોઈપણ દસ્તાવેજ કે વસ્તુ રજૂ કરવા નિર્દેશ આપતું સમન્સ જારી કરી શકે છે.

(૧૦) આ કલમમાંની કોઈ પણ બાબતને કલમ ૧૦૭ હેઠળ કાર્યવાહી કરવા માટેના મેજિસ્ટ્રેટના અધિકારોને હાનિકારક ગણવામાં આવશે નહીં.”

કલમ ૧૪૫ નો હેતુ માત્ર એટલો જ છે કે સ્થાયર મિલકત સંબંધિત વિવાદમાંથી ઊભા થતા શાંતિભંગના ભંગાણોને અટકાવવા માટે પક્ષકારોમાંથી કોઈ એક અથવા બીજા પક્ષકારને કબજામાં યથાવત્ રાખીને ત્વરિત ઉપાય ઉપલબ્ધ કરાવવો.

આ કલમનો ઉદ્દેશ એવો છે કે વિવાદાસ્પદ મિલકતના કબજાને લગતી બાબતમાં મેજિસ્ટ્રેટ હસ્તક્ષેપ કરી શકે અને એક કામચલાઉ આદેશ પસાર કરી શકે, જે ત્યાં સુધી અમલમાં રહે કે જ્યાં સુધી પક્ષકારોમાંથી કોઈ એકનો વાસ્તવિક હક સક્ષમ દીવાની અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત ન કરવામાં આવે. મેજિસ્ટ્રેટોએ સાવચેત રહેવું જોઈએ કે આ કલમનો દુરુપયોગ એવો કોઈ વ્યક્તિ ન કરે જેનો હેતુ મિલકતનો કબજો મેળવી લેવાનો હોય અને બીજી બાજુને વાદી

તરીકે ઉભી રહી પોતાની માલિકી સાબિત કરવા મજબૂર કરવાની હોય. કલમ ૧૪૫ હેઠળની કાર્યવાહી દરમિયાન મેજિસ્ટ્રેટ માલિકીના પ્રશ્નમાં અથવા કબજો રાખવાના હકના પ્રશ્નમાં પ્રવેશવાનો નથી અને તેના અધિકારક્ષેત્રનો આધાર એવી વિવાદની અસ્તિત્વમાં રહેલી સ્થિતિ છે કે જેના કારણે શાંતિભંગ થવાની સંભાવના હોય. સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળની કાર્યવાહી સ્વરૂપે અર્ધ-ન્યાયિક અને અર્ધ-વહીવટી પ્રકૃતિની છે.

સંહિતાની કલમ ૧૪૬ મેજિસ્ટ્રેટને વિવાદના વિષયને જપ્ત કરવાની અને રીસીવર નીમવાની સત્તા પ્રદાન કરે છે. સંહિતાની કલમ ૧૪૬ આ મુજબ છે :

“૧૪૬. વિવાદના વિષયને જપ્ત રાખવાની અને પ્રાપ્તકર્તાની નિમણૂક કરવાની સત્તા.—(૧) જો મેજિસ્ટ્રેટ કલમ ૧૪૫ ની ઉપકલમ (૧) હેઠળ આદેશ કર્યા પછી કોઈપણ સમયે એવો વિચાર કરે કે કેસ તાત્કાલિક પરિસ્થિતિનો છે, અથવા જો તે એવો નિર્ણય કરે કે તે સમયે કોઈપણ પક્ષકાર કલમ ૧૪૫ માં ઉલ્લેખિત એવી કબજામાં ન હતો, અથવા જો તે પોતાના મનને આ બાબતે સંતોષી શકતો ન હોય કે તેમાંથી કોણ તે સમયે વિવાદના વિષયની એવી કબજામાં હતો, તો સક્ષમ અદાલતે તે સંબંધે પક્ષકારોના અધિકારોનો, તે પર કબજો મેળવવા હકદાર વ્યક્તિ અંગે, નિર્ધારણ ન કરે ત્યાં સુધી તે વિવાદના વિષયને જપ્ત રાખી શકે:

પરંતુ શરતે કે એવો મેજિસ્ટ્રેટ કોઈપણ સમયે જમી પાછી ખેંચી શકે, જો તેને એ બાબતે સંતોષ થાય કે વિવાદના વિષય અંગે હવે શાંતિભંગ થવાની કોઈ શક્યતા રહી નથી.

(ર) જ્યારે મેજિસ્ટ્રેટ વિવાદના વિષયને જમ કરે છે, ત્યારે જો તેવા વિવાદના વિષય સંબંધે કોઈ દીવાની અદાલત દ્વારા કોઈ રિસીવર નિમવામાં આવ્યો ન હોય, તો તે મિલ્કતની દેખરેખ માટે તેને યોગ્ય જણાય તેવી વ્યવસ્થા કરી શકે છે અથવા, જો તેને યોગ્ય લાગે, તો તેનો રિસીવર નિમી શકે છે, જેને મેજિસ્ટ્રેટના નિયંત્રણને આધિન રહી, દીવાની પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૦૮ (૧૯૦૮ નું ૫) હેઠળ નિમાયેલા રિસીવર જેટલી બધી સત્તાઓ હશે:

પરંતુ શરતે કે, જો તે પછી કોઈ દીવાની અદાલત દ્વારા વિવાદના વિષય સંબંધે રિસીવર નિમવામાં આવે, તો મેજિસ્ટ્રેટ—

(એ) તે દ્વારા નિમાયેલ રીસીવરને, વિવાદના વિષયવસ્તુનો કબજો સિવિલ અદાલત દ્વારા નિમાયેલ રીસીવરને સોંપવાનો આદેશ કરશે અને ત્યારબાદ તે દ્વારા નિમાયેલ રીસીવરને કાર્યમુક્ત કરશે;

(બી) ન્યાયસંગત હોય તેવા અન્ય આનુષંગિક અથવા અનુસંગી આદેશો કરી શકે છે.”

કલમ ૧૪૬, કલમ ૧૪૫ની અનુગામી જોગવાઈ છે. મેજિસ્ટ્રેટને કલમ ૧૪૬(૧) હેઠળ ત્રણ પરિસ્થિતિઓમાં વિવાદના વિષયને કબ્જે લેવા માટે સત્તા આપવામાં આવી છે, એટલે કે, (૧) જો તે તાત્કાલિક પરિસ્થિતિનો કેસ હોય; અથવા (૨) જો પક્ષકારોમાંથી કોઈપણ કબજામાં ન હોય; અથવા (૩) જો કબજા અંગે કોઈ નિર્ણય શક્ય ન હોય.

હાલના કેસમાં, પક્ષકારો વચ્ચેનો વિવાદ અત્યંત વિશિષ્ટ સ્વરૂપનો છે. અહિયાંના અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, વિવાદિત મિલકતનો તે એકમાત્ર માલિક છે અને પ્રતિવાદીઓને તે અંગે કોઈ હક, અધિકાર કે હિત નથી. અહિયાંના અરજદારે દીવાની દાવો પણ દાખલ કર્યો છે, જે આજદિન સુધી અમદાવાદ સ્થિત સિટી સિવિલ અદાલતમાં બાકી છે. આ દીવાની દાવો એ ઘોષણા મેળવવા માટે છે કે અરજદાર જ મિલકતનો એકમાત્ર માલિક છે અને તેમજ અહિયાંના પ્રતિવાદીઓને, જે તેમાં પ્રતિવાદી તરીકે છે, અરજદારના કબજામાં હસ્તક્ષેપ કરતાં રોકવા માટે મનાઈદુકમ મેળવવા માટે પણ છે. આ બાબત વિવાદાસ્પદ નથી કે દાવો વર્ષ ૨૦૧૧નો છે. આજદિન સુધી, અરજદાર વાદી તરીકે કોઈપણ વચગાળાની રાહત મેળવવામાં સફળ થયો નથી. બીજી તરફ, પ્રતિવાદીઓનો દાવો છે કે વિવાદિત મિલકત અરજદારની એકમાત્ર

માલિકીની નથી, પરંતુ તે ભાગીદારીની સંપત્તિનો એક ભાગ બને છે. તેઓ ભાગીદારી દસ્તાવેજ પર નિર્ભર કરે છે, જે દરેક પક્ષકાર દ્વારા રચાયેલ અને નિયમિત રીતે સહી કરાયેલ છે. જો આપણે દાવાની કાર્યવાહી દરમિયાન સિટી સિવિલ અદાલત દ્વારા નિયુક્ત કમિશનરના અહેવાલને આધારે જોઈએ, તો પ્રથમદર્શિત રીતે એવું જણાય છે કે પાણીની ટાંકી, બોઈલર, કમ્પ્યુટર, પ્રિન્ટર વગેરે જેવી ચીજો અરજદારની માલિકીના પરિસરમાં મળી આવી હતી. આ વિવાદની એક વિશિષ્ટ બાબત એ છે કે અહિંયાંના પ્રતિવાદીઓ અરજદાર સાથે ભાગીદાર હોવાનો દાવો કરતા હોવા છતાં, તેઓ ઉપવિભાગીય મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા કરાયેલ જમીનો આદેશ અને રિસીવર નીમણૂકના આદેશથી સંપૂર્ણ સંતુષ્ટ છે. વર્ષ ૨૦૧૨થી ધંધો સંપૂર્ણપણે બંધ હાલતમાં આવી ગયો છે. વિવાદિત આદેશને પડકારવા માટે કાયદા હેઠળ ઉપલબ્ધ ઉપાયનો અનુસરણ માત્ર અરજદાર જ કરી રહ્યો છે.

હું હાલમાં માટે એવું માનું કે વિવાદિત મિલ્કત ભાગીદારીની મિલ્કત છે. ભાગીદારી અધિનિયમ, ૧૯૩૨ ની કલમ ૧૨ સ્પષ્ટપણે નિર્ધારિત કરે છે કે ભાગીદારો વચ્ચેના કરારને આધીન રહીને, દરેક ભાગીદારને ધંધાના સંચાલનમાં ભાગ લેવાનો અધિકાર છે અને તેની કલમ ૪૭ ના બળે, પેઢીના વિઘટન પછી પણ, વિઘટન થયેલ હોવા છતાં, પેઢીના કારોબાર સમાપ્ત કરવા તથા વિઘટનના સમયે શરૂ થયેલ પરંતુ અધૂરા રહેલ વ્યવહારને પૂર્ણ કરવા જેટલી હદ સુધી જરૂરી હોય તેટલી હદે, ભાગીદારોના પરસ્પર અધિકારો અને જવાબદારીઓ યથાવત્ રહે

છે, અન્યથા નહીં. પરિણામે, વિઘટન પછી દરેક ભાગીદારને ધંધાના સંચાલનમાં તે જ રીતે ભાગ લેવાનો અધિકાર રહેશે, જેમ તેને વિઘટન પહેલાં હોઈ શક્યો હોત. તેથી, જો ભાગીદારો વચ્ચે એવો કોઈ કરાર ન હોય કે તેઓમાંથી કોણ કબજામાં રહેશે અને પેઢીનો ધંધો સંભાળશે, તો દરેક ભાગીદારને ધંધાના સંચાલનમાં ભાગ લેવાનો અધિકાર ધરાવતો માનવામાં આવશે અને સામાન્ય રીતે એવું માની શકાય કે દરેક ભાગીદાર ભાગીદારી પેઢીની સંપત્તિના કબજામાં છે.

કલમ ૧૪૫, ક્રિ.પી.સી. હેઠળની કાર્યવાહીમાં, અદાલતો પક્ષકારોના હકના પ્રશ્ન સાથે નહીં પરંતુ કબજાના પ્રશ્ન સાથે સંબંધિત હોય છે. આવી કાર્યવાહીમાં વિચારણા માટેનો મૂળ પ્રશ્ન હંમેશા એ હોય છે કે કબજામાં કોણ હતું અને તે એકદર્શ્ય હતું કે સંયુક્ત. સ્વાભાવિક રીતે, કલમ ૧૪૫, ક્રિ.પી.સી. હેઠળની કાર્યવાહી માત્ર ત્યારે જ હાથ ધરવામાં આવી શકે જ્યારે શાંતિભંગ થવાની આશંકા હોય.

સર્વોચ્ચ અદાલતે ચંપારણ કેન કન્સર્ન વિ. બિહાર રાજ્ય, એ.આઈ.આર. ૧૯૬૩ એસ.સી. ૧૭૩૭ ના મામલામાં, સહ-માલિકી અને ભાગીદારી વચ્ચેનો મુખ્ય તફાવત દર્શાવ્યો હતો. તે નીચે મુજબ છે :

“૧. સહમાલિકી આવશ્યક રીતે કોઈ કરારનું પરિણામ હોતી નથી, જ્યારે ભાગીદારી એવી હોય છે.

૨. સહ-માલિકીમાં આવશ્યક રીતે નફા અથવા નુકસાનની સહભાગિતા સામેલ હોતી નથી, પરંતુ ભાગીદારીમાં હોય છે.

૩. એક સહમાલિક બીજાની સંમતિ વિના પોતાના હિતાદિકનું હસ્તાંતરણ પરકિયાને કરી શકે છે. ભાગીદાર આપું કરી શકતો નથી.

૪. ભાગીદારીમાં દરેક ભાગીદાર સૌના વતી કાર્ય કરે છે. સહ-માલિકીમાં એક સહ-માલિક, માત્ર તે હિસાબે, બીજા સહ-માલિકનો પ્રત્યક્ષ કે અનુમાનિત પ્રતિનિધિ હોતો નથી.”

રામ શંકર તિવારી વિ. ધ સ્ટેટ, ૧૯૭૦ કિ એલ.જે. ૭૭૦ માં, અલ્હાબાદ વડી અદાલતે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે, “માત્ર એટલી હકીકત કે કોઈ નિશ્ચિત વ્યક્તિ અથવા નિશ્ચિત વ્યક્તિઓ વાસ્તવિક કબજામાં છે, તે એ વાત સૂચવે છે કે તેની અથવા તેમની વાસ્તવિક કબજેદારી અન્ય કોઈપણ વ્યક્તિને બહાર રાખીને છે. જે સંપત્તિ ઉપર અનેક વ્યક્તિઓનો સંયુક્ત હક હોય તેવા કિસ્સામાં નિઃસંદેહ એક સહભાગીદારનો વાસ્તવિક કબજો કાયદાની દૃષ્ટિએ તેના પોતાના માટે તેમજ અન્ય સહભાગીદારોની તરફેણી કબજો માનવામાં આવી શકે, પરંતુ તેવા કિસ્સામાં અન્ય સહભાગીદારોને, તે સહભાગીદાર જેના વાસ્તવિક કબજામાં કોઈ નિર્ધારિત સમયે સંપત્તિ હોય તેના કબજાથી ભિન્ન રીતે, વૈધાનિક અનુમાનિત કબજામાં માનવામાં આવશે.”

હવે હું સર્વોચ્ચ અદાલતના તે બે નિર્ણયો પર વિચાર કરું, જેના પર અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી બારોટે મજબૂત આધાર મૂક્યો છે.

મહાર જહાં (સુપ્રા) માં, સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબના અવલોકનો કર્યા હતા :

“૪. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આ બાબતનો વિવાદ કરવામાં આવ્યો નથી કે આ જ મિલકત, જે આ ફોજદારી કાર્યવાહીનો વિષયવસ્તુ છે, તે જ નાગરિક અદાલતમાં લંબિત નાગરિક દાવાનો પણ વિષયવસ્તુ છે. મિલકત પર કબજો કોનો છે અથવા કબજા માટે હકદારી કોને છે તે પ્રશ્નનો નિર્ણય નાગરિક અદાલત દ્વારા કરવામાં આવશે. આ ફોજદારી કાર્યવાહી લગભગ એક દાયકાથી લંબિત રહી છે. પક્ષકારોએ પહેલેથી જ નાગરિક અદાલતનો આશરો લીધેલો હોવાની પરિસ્થિતિમાં આ કાર્યવાહી ચાલુ રહેવા દેવા પાછળ કોઈ યોગ્યતા અમને જણાતી નથી. ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળની કાર્યવાહી જેમ પણ સમાપ્ત થાય, ફોજદારી અદાલતનો આદેશ હંમેશાં નાગરિક અદાલતના નિર્ણયને આધીન રહેશે. કારણ કે પક્ષકારો પહેલેથી જ નાગરિક અદાલત સમક્ષ હાજર છે, તેથી નાગરિક દાવાનો નિર્ણય થવા દેવું અને તેમાં પક્ષકારોની વ્યથાઓનું ધ્યાન રાખતાં, નાગરિક દાવાની સુનાવણી દરમિયાન અમલમાં રહે તેવી યોગ્ય વચગાળાની વ્યવસ્થા કરીને યોગ્ય વચગાળાનો આદેશ પસાર કરવામાં આવે તે અમને યોગ્ય લાગે છે.

૫. અમે ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળ આરંભવામાં આવેલી ફોજદારી કાર્યવાહી રદ કરવાનો નિર્દેશ આપીએ છીએ. પક્ષકારોને દીવાની અદાલતનો આશરો લેવાની મુક્તતા આપવામાં આવે છે. કારણ કે અમે અગાઉથી જ નોંધ્યું છે કે પરિષ્ઠ દીવાની ન્યાયમૂર્તિ, દિલ્હી ની અદાલતમાં પેઝિંગ દીવાની દાવો નં. ૪૦૪/૨૦૦૩ માત્ર કાયમી મનાઈક્રમ જારી કરવા માટેનો દાવો છે. અમે પક્ષકારોને તેમાં વચગાળાની રાહત માટે કોઈપણ અરજી દાખલ કરવાની મુક્તતા આપીએ છીએ.

૬. અમારી સમક્ષ અપીલકર્તાઓ તરફે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી ૨ અસામાજિક તત્વોને સાથે લાવે છે અને ઘરમાં તેમના શાંતિપૂર્ણ નિવાસમાં વિશેષ ઊભો કરે છે. તેના વિરુદ્ધ, પ્રતિવાદી ૨ તરફે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદી ૨ વૃદ્ધાવસ્થાનો વ્યક્તિ છે અને તેના માથે કોઈ આશ્રય નથી અને હાલમાં તે લગભગ અન્ય લોકોની દયા પર નિર્ભર છે અને જો તેને વિવાદિત મિલકતના ઓછામાં ઓછા તેવા ભાગમાં રહેવાની પરવાનગી આપવામાં આવે, જે તેનો હિસ્સો છે, તો તે જ ન્યાયસંગત ગણાશે. અમારી સમક્ષ કોઈપણ પક્ષ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલોના ગુણદોષમાં પ્રવેશ કરવાનો અમે પ્રસ્તાવ રાખતા નથી.

૭. અમે માત્ર પક્ષકારોએ ઉઠાવેલા દલીલોની નોંધ લીધી છે. અમારી દૃષ્ટિએ, આવા ગિલા-શિકવાઓનો વિચાર કરવા અને બંને પક્ષકારોના હિતોનું ચુક્તિસંગત રક્ષણ થાય એવો વચગાળાનો આદેશ પસાર કરવા માટે દીવાની અદાલત સર્વાધિક યોગ્ય મંચ રહેશે. દીવાની અદાલત દીવાની કાર્યવાહી સંહિતાની કલમો ૯૪ અને ૧૫૧ દ્વારા તેને પ્રદાન કરાયેલ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને, અસ્થાયી પ્રતિબંધાજ્ઞા જારી કરી શકે,

કમિશનર અથવા રિસીવર નીમણૂક કરી શકે, અથવા જે મિલકત દીવાની અદાલતમાં ચાલી રહેલી કાર્યવાહીનો વિષયવસ્તુ છે, તેની કબજો અથવા ઉપયોગ અંગે અન્ય કોઈ વચગાળાની વ્યવસ્થા કરી શકે.

૮. ઉપર અહીં જે જણાવવામાં આવ્યું છે તેને ધ્યાનમાં રાખીને, અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળની કાર્યવાહી રદ કરવા નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. પક્ષકારો દીવાની અદાલતનો આશરો લઈ શકે છે. અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે પક્ષકારો વચ્ચેના સંબંધને ધ્યાનમાં રાખીને, દીવાની અદાલત કાયમી મનાઈદુકમ માટેના દાવાની મર્યાદિત વ્યાપ્તિથી સંકોચ અનુભવ્યા વિના, કેસના તથ્યો અને પરિસ્થિતિઓને અનુરૂપ તેને યોગ્ય લાગે તેવો આંતરિમ આદેશ કરવાની સંપૂર્ણ મુક્તતા રાખશે.

૯. દીવાની અદાલતને આ બાબતમાં આંતરિમ રાહત મંજૂર કરવાની સ્વતંત્રતા રહેશે અને તે હેતુસરની અરજી ફરીયાદીઓ દ્વારા કરવામાં આવી છે કે પ્રતિવાદી દ્વારા કરવામાં આવી છે, તે હકીકતનું કોઈ ધ્યાન રાખવાનું રહેશે નહીં. આવી અરજી જ્યારે અને જેમ કરવામાં આવે, ત્યારે તેનો ત્વરિતપણે શ્રવણ કરીને નિર્ણય કરવો.

રામ સુમેર પુરી મહંત (ઉપરોક્ત) કેસમાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબનાં અવલોકનો કર્યા હતા : “

જ્યારે કબજાના પ્રશ્નનો સમાવેશ થતો હોય તેવી મિલકત અંગેની દીવાની કાર્યવાહી બાકી હોય અને તેનો નિર્ણય થઈ ચૂક્યો હોય, ત્યારે સંહિતાની

કલમ ૧૪૫ હેઠળ સમાનાંતર ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે અમને ભાગ્યે જ કોઈ વાજબી કારણ દેખાય છે. અમારી સમક્ષ આવેલ આ પ્રકારની બાબતમાં દીવાની અદાલતનો હુકમનામો ફોજદારી અદાલતને બંધનકર્તા છે, એવી સ્થિતિ અંગે શંકા રાખવા અથવા વિવાદ ઉપસ્થિત કરવા માટે કોઈ અવકાશ નથી. પ્રતિવાદી નં. ૨-૫ તરફે હાજર વકીલ આ સિદ્ધાંતને પડકારવા સક્ષમ નહોતા કે સમાનાંતર કાર્યવાહી ચાલુ રાખવાની પરવાનગી આપવી જોઈએ નહીં અને દીવાની અદાલતનો હુકમનામો થયેલ હોય તેવા પ્રસંગે, ખાસ કરીને જ્યારે કબજાનો પ્રશ્ન દીવાની અદાલત દ્વારા તપાસ હેઠળ હોય અને વિવાદની બાકી અવધિ દરમિયાન મિલ્કતનું પૂરતું રક્ષણ થાય તે માટે મનાઈહુકમ અથવા રિસીવર નીમણૂક જેવા અંતરિમ આદેશો મેળવવા પક્ષકારો દીવાની અદાલતનો આશરો લઈ શકે તેવી સ્થિતિમાં હોય, ત્યારે ફોજદારી અદાલતને તેના અધિકારક્ષેત્રનો આશરો લેવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં. કાર્યવાહીઓની બહુલતા પક્ષકારોના હિતમાં નથી અને નિર્થક કાર્યવાહીમાં જાહેર સમય વ્યર્થ જવા દેવું પણ યોગ્ય નથી. તેથી, અમે સંતુષ્ટ છીએ કે સમાનાંતર કાર્યવાહી ચાલુ રહેવી જોઈએ નહીં અને વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટનો આદેશ રદ કરવો જોઈએ. અનુલક્ષીને, અમે અપીલ મંજૂર કરીએ છીએ અને વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટનો તે આદેશ રદ કરીએ છીએ, જેના દ્વારા સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હતી અને વિવાદિત મિલ્કત જપ્ત કરવામાં આવી હતી. કબજાને લગતા વિવાદની સ્થિતિમાં, જો યોગ્ય

સમજાય તો, કોઈપણ પક્ષકારને દીવાની કાર્યવાહીમાં અપિલીય ન્યાયમૂર્તિ સમક્ષ યોગ્ય અંતરિમ આદેશો મેળવવા માટે અરજી કરવાની છૂટ રાખીએ છીએ.” અમરેશ તિવારી વિ. લાલતા કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે

પ્રસાદ દુબે અને અન્ય એક, (૨૦૦૦)૪ એસ.સી.સી. ૪૪૦ માં એવો નિર્ણય આપવામાં આવ્યો છે કે :

અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે જ્યાં નાગરિક દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હોય તે દરેક કેસમાં કલમ ૧૪૫ હેઠળની કાર્યવાહી ક્યારેય ચાલુ રહી શકે નહીં, એવું અમે કહી રહ્યા નથી. માત્ર તેવા કેસોમાં, જ્યાં તે જ મિલ્કત અંગે કબજાની માંગ માટે અથવા માલિકીના અધિકારની જાહેરાત માટે નાગરિક દાવો કરવામાં આવ્યો હોય અને જ્યાં સંબંધિત મિલ્કતના રક્ષણ અંગેની રાહતો નાગરિક અદાલત સમક્ષ માંગી શકાય તેવી હોય અને આપવામાં આવી શકે તેવી હોય, ત્યાં કલમ ૧૪૫ હેઠળની કાર્યવાહી ચાલુ રાખવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં. તેનું કારણ એ છે કે પક્ષકારો વચ્ચે માલિકીના પ્રશ્ન તેમજ કબજાના પ્રશ્નનો નિર્ણય કરવા નાગરિક અદાલત સક્ષમ છે અને નાગરિક અદાલતના આદેશો મેજિસ્ટ્રેટ પર બંધનકારક રહેશે.

કુંજબિહારી વિ. બલરામ અને અન્ય એકના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે, (૨૦૦૬)૧૧ એસ.સી.સી. ૬૬ માં આ પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે કે :

ધારા ૧૪૫ ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતા હેઠળની કાર્યવાહી અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ ગણાશે અને જો કોઈ પક્ષકાર પોતે મિલકતના કબજામાં હોવાનું દાવો કરે અને તેની રક્ષા માગે, તો તે પક્ષકાર માટે દીવાની અદાલતનો આશરો લઈ યોગ્ય આદેશ મેળવવો રહે, પરંતુ કેસના તથ્યો અને પરિસ્થિતિઓમાં ધારા ૧૪૫ ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતા હેઠળની કાર્યવાહી ચાલુ રાખવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં.

ઉપરોક્ત સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાઓના પરિચયથી આ રીતે સંપૂર્ણપણે સ્પષ્ટ થાય છે કે સમાન મિલકત અંગેનો દીવાની દાવો બાકી હોવાની પરિસ્થિતિમાં દંડ પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળની કાર્યવાહી આગળ ચાલુ રાખવા દેવી ન જોઈએ.

હાલના કેસમાં, પડકારાયેલ આદેશમાં મેં બે મહત્વપૂર્ણ ત્રુટિઓ નોંધેલી છે. દંડ પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૧૪૫(૧) હેઠળ કલ્પાયેલ પ્રાથમિક આદેશની જાહેરાત, કાર્યપાલક મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા અધિકારક્ષેત્રના પ્રયોગ માટેનો આધારસ્તંભ છે.

સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળ કારોબારી મેજિસ્ટ્રેટને અપાયેલ અધિકારક્ષેત્ર અસાધારણ પ્રકારનું છે અને તેના હેઠળ કાર્યવાહી કરતા સમયે આ કલમની જોગવાઈઓનું કડક પાલન કરવું આવશ્યક છે. આ કલમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમના નાગરિક વિવાદોને ફોજદારી અદાલત સમક્ષ લાવવાની તક આપવાનો કે અનુવર્તી નાગરિક વાદવિવાદના હેતુસર કબજો મેળવવા માટે ચુકિતપૂર્વક હિલચાલ કરવાની સગવડ આપવાનો નથી, પરંતુ સંબંધિત મેજિસ્ટ્રેટને તેના સ્થાનિક વિસ્તારમાં શાંતિ જાળવવા માટે સત્તાસંપન્ન બનાવવાનો છે. તેથી, મેજિસ્ટ્રેટો પર એવી ફરજ આવરી આવે છે કે, જ્યારે કોઈ વ્યક્તિ બીજી બાજુને નાગરિક અદાલતમાં ધકેલવાનો પ્રયાસ કરતાં મિલકતનો કબજો મેળવવાના હેતુથી આ જોગવાઈઓનો ઉપયોગ કરે, ત્યારે તેવા દુરુપયોગ સામે સાવચેત રહે. આ કલમ હેઠળ આગળ વધવા માટે મેજિસ્ટ્રેટનું મૂળ અધિકારક્ષેત્ર તેના એ સંતોષમાંથી ઊભું થાય છે કે પોલીસ અધિકારીના અહેવાલથી કે અન્ય માહિતીના આધારે એવો કોઈ વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે જે શાંતિભંગ થવાની શક્યતા પેદા કરે; અને એવો સંતોષ તે લખિત આદેશમાં પ્રતિબિંબિત થવો જોઈએ, જેમાં તે પોતાના સંતોષના આધાર દર્શાવે. આ આદેશ, જે કલમ ૧૪૫, ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતા હેઠળ શરૂ કરાયેલી કાર્યવાહી માટે અનિવાર્ય શરત છે, તેમાં આવા વિવાદ સાથે સંબંધિત પક્ષકારોને નિર્દિષ્ટ તારીખ અને સમયે વ્યક્તિગત રીતે અથવા વકીલ મારફતે તેની અદાલતમાં હાજર રહેવા તથા વિવાદના વિષયની વાસ્તવિક કબજેદારી સંબંધિત તથ્યો વિષે તેમના પોતાના દાવાઓના લખિત નિવેદનો રજૂ કરવા આવશ્યક કરવું જોઈએ. પ્રારંભિક આદેશ પસાર થયા પછી, તે આદેશની

નકલ ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતા અનુસાર સમન્સની બજવણી માટે નક્કી કરાયેલ રીત મુજબ, ઉપરોક્ત મેજિસ્ટ્રેટ જે વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓને નિર્દેશ આપે તેમને બજવવામાં આવશે અને ઓછામાં ઓછી એક નકલ વિવાદના વિષયસ્થાન પર અથવા તેની નજીક કોઈ સ્પષ્ટપણે દેખાતી જગ્યાએ ચોંટાડવામાં આવવી જોઈએ. આદેશની નકલની આ બજવણી કલમ ૧૪૫(૧) અને (૩)ને એકત્ર વાંચવાથી નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે. એ સ્પષ્ટ છે કે અલગ સમન્સની બજવણીનો વિચાર કરવામાં આવ્યો નથી અને પ્રારંભિક આદેશ જ સમન્સની બજવણીના જ નમૂનામાં બજવવો પડે. આ અદાલતે એકથી વધુ પ્રસંગે ઠરાવ્યું છે કે કલમ ૧૪૫(૧), ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતા હેઠળ અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા મેજિસ્ટ્રેટે લખિત આદેશ કરવો જોઈએ કે તે પોલીસ અહેવાલ અથવા અન્ય માહિતી પરથી આ બાબતે સંતુષ્ટ હતો કે શાંતિભંગ થવાની સંભાવના ધરાવતો વિવાદ અસ્તિત્વમાં હતો, અને તેની સંતુષ્ટિના આધાર સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવવામાં આવવા જોઈએ જેથી પ્રારંભિક આદેશ પસાર કરતી વખતે મેજિસ્ટ્રેટે મનનપૂર્વક વિચાર કર્યો હોવાનું પ્રગટ થાય. પ્રારંભિક સંતોષ થયા પછી લખિત આદેશ કરવાની તથા પોતાના સંતોષના આધાર દર્શાવવાની જોગવાઈઓને ફરજિયાત માનવામાં આવી છે. ભલે મેજિસ્ટ્રેટ પર તેને પ્રાપ્ત માહિતીની સંપૂર્ણ વિગતો વિસ્તૃત રીતે રજૂ કરવાની ફરજ ન હોય, તેમ છતાં પ્રારંભિક આદેશમાં પ્રથમ દ્રષ્ટિએ મેજિસ્ટ્રેટ આમ સંતુષ્ટ થયો તેના આધાર દર્શાવવામાં આવવા જોઈએ અથવા ઓછામાં ઓછું સમાન અસર દર્શાવતી ભાષાનો ઉપયોગ થવો જોઈએ, જેથી એવું સૂચિત થાય કે તેણે માહિતી પર પોતાના ન્યાયિક મનનો ઉપયોગ

કરીને એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યો હતો કે એવો વિવાદ અસ્તિત્વમાં હતો અને એવો વિવાદ શાંતિભંગ થવાની સંભાવના ધરાવતો હતો, જેને કારણે કલમ ૧૪૫, ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતા હેઠળ કાર્યવાહી શરૂ કરવી આવશ્યક બની. જો પ્રારંભિક આદેશમાં તે આમ સંતુષ્ટ થવાનો આધાર સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવતું કંઈ જ ન હોય, અને જે તેની સમક્ષ મૂકાયેલા અહેવાલ અથવા માહિતી પરથી તેના દ્વારા નોંધાયેલા તારણોના સ્વરૂપનું હોય, તો તેની સમક્ષ પોતાના દાવાઓ રજૂ કરવા માટે બોલાવાયેલા પક્ષકારો માટે એ નિર્ધારિત કરવું અશક્ય બની જાય કે મેજિસ્ટ્રેટને એવો આદેશ પસાર કરવા માટે શું કારણ બન્યું, અને તેની સમક્ષ તેઓ અસરકારક રજૂઆતો કરી શકે તેમ રહે નહીં.

મારી સમક્ષ ઉપલબ્ધ રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજોમાંથી મને જે જાણવા મળે છે તે એ છે કે તા. ૧૭મી ડિસેમ્બર ૨૦૧૧ના સમન્સ સિવાય, ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૧૪૫(૧) હેઠળ કલ્પાયેલ પ્રાથમિક આદેશની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી તે દર્શાવતું નોંધપોથી પર કોઈ પણ સામગ્રી ઉપલબ્ધ નથી, જે, અગાઉ જણાવ્યા મુજબ, સત્તાધિકારી દ્વારા અધિકારક્ષેત્રના ઉપયોગ માટેનો પાયો છે. પ્રતિવાદીઓ તરફે રજૂ કરવામાં આવેલી આ દલીલથી હું પ્રભાવિત થતો નથી કે સમન્સમાં મિલકત સંબંધિત વિવાદનો ઉલ્લેખ તથા ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળ કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હોવાનું દર્શાવતું, ન્યાયાધિકારી દ્વારા તેમની સમક્ષ રજૂ કરાયેલા તથ્યો અંગે

મનન કરવામાં આવ્યું હતું અને તેમ જ રજૂ કરાયેલી સામગ્રીના આધારે તેઓએ સંતોષ પ્રાપ્ત કર્યો હતો, એવું અનુમાન કરવા માટે પૂરતું ગણાશે.

મજિસ્ટ્રેટે કલમ ૧૪૫ હેઠળ કાર્યવાહી શરૂ કરતા પહેલાં, શાંતિભંગ થવાની સંભાવના હતી તે બાબતે પોતાને સંતોષ થયો હોવાના આધાર દર્શાવવાના રહે છે. કલમ ૧૪૫ હેઠળની કાર્યવાહી માં, મજિસ્ટ્રેટે પ્રથમ તો એ બાબતે સંતોષ પામવું આવશ્યક છે કે જમીન સંબંધે વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે અને બીજું એ કે તે વિવાદ શાંતિભંગ થવાની સંભાવના ઊભી કરે છે. માત્ર એટલા માટે કે ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળ અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે, તે પરથી એવું અનુસરતું નથી કે જમીન સંબંધે વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે. મજિસ્ટ્રેટે તેવા પ્રકરણ વચ્ચે ભેદ કરવો પડે કે જેમાં એક પક્ષ જમીનના કબજામાં સ્પષ્ટ રીતે હોય અને બીજો પક્ષ, જે જમીનના કબજામાં નથી, તે બીજા પક્ષના કબજામાં દખલ કરવાનો પ્રયાસ કરે અને તે દ્વારા શાંતિભંગ ઊભો કરવાનો પ્રયત્ન કરે, તથા તેવા પ્રકરણ વચ્ચે પણ ભેદ કરવો પડે કે જેમાં જમીન બાબતે સદભાવનાપૂર્ણ વિવાદ અસ્તિત્વમાં હોય, જે શાંતિભંગ ઊભો કરવાની સંભાવના ધરાવતો હોય. ફક્ત પાછળના પ્રકારના પ્રકરણમાં જ મજિસ્ટ્રેટ કલમ ૧૪૫ હેઠળ કાર્યવાહી શરૂ કરશે. પહેલા પ્રકારના પ્રકરણમાં, જેમાં આક્રમક પક્ષ પ્રતિવિપક્ષી પક્ષના કબજામાં દખલ કરવાનો પ્રયાસ કરે અને તે દ્વારા શાંતિભંગ ઊભો કરવાનો પ્રયાસ કરે તથા શાંતિભંગ થવાની સંભાવના દર્શાવતી અરજી કરે, ત્યાં મજિસ્ટ્રેટ માટે યોગ્ય માર્ગ એ નથી કે તે કલમ ૧૪૫ હેઠળ કાર્યવાહી કરે, પરંતુ

ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૭૦૭ હેઠળ શાંતિભંગ ઊભો કરવાનો પ્રયત્ન કરનાર પક્ષ વિરુદ્ધ પગલાં લે અને તેમને શાંતિ જાળવવા માટે બાંધી રાખે. વર્તમાન પ્રકરણમાં ચોક્કસ એ જ થયું છે.

અફસોસની વાત છે કે પોલીસ અને મેજિસ્ટ્રેટ પ્રતિવાદીઓને તેમનો હેતુ સિદ્ધ કરવા દેવામાં પોતાને જોડ્યા છે. પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરાયેલી અરજી અદાલતની પ્રક્રિયાનો સ્પષ્ટ દુરુપયોગ હતી અને મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા કલમ ૧૪૫ હેઠળ કાર્યવાહી શરૂ કરવાના આદેશો પણ અદાલતની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ ગણવા જોગ છે. મેજિસ્ટ્રેટ અને પોલીસએ યાદ રાખવું જોઈએ કે તેમને કાયદા અને ન્યાય મુજબ પોતાની ફરજો બજાવવાની છે અને તેઓએ પોતાના વર્તન દ્વારા એવું દર્શાવવું નહીં જોઈએ કે આવા મામલાઓમાં તેમણે કોઈ એક પક્ષનો પક્ષ લીધો છે.

મને આ કેસમાં કશી શંકા નથી કે આ કાર્યવાહી રદ કરવી જ રહી, કારણ કે તે અદાલતી પ્રક્રિયાનો સ્પષ્ટ દુરુપયોગ છે. મેજિસ્ટ્રેટ માટે યોગ્ય માર્ગ એ છે કે પ્રતિવાદીઓ સામે ફોજદારી પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૧૦૭ હેઠળ કાર્યવાહી કરે, જેથી તેઓ શાંતિ જાળવી રાખે અને આ જમીન પર અરજદારોના કબજામાં હસ્તક્ષેપ કરવાનો પ્રયત્ન કરીને જાહેર શાંતિ ભંગ ન કરે અથવા શાંતિભંગની સ્થિતિ ઊભી ન કરે.

જે બીજા આધારે પડકારાયેલ આદેશ રદ થવાનો છે, તે સંહિતાની કલમ ૧૪૬ હેઠળ મેજિસ્ટ્રેટે સત્તાનો ઉપયોગ કર્યો તે સંબંધિત છે. વિવાદિત સંપત્તિની જમિ કરવા અને રીસીવરની નિમણૂક કરવા માટેની પૂર્વશરત એ છે કે શાંતિભંગ અટકાવવા માટે જમિ જરૂરી બને તેવી આપાતકાલીન પરિસ્થિતિ અસ્તિત્વમાં હોવી જોઈએ અને આદેશ કરતી અદાલતે પોતાની એવી સંતોષનો નોંધ કરવો જોઈએ કે આપાતકાલીન સ્થિતિ અસ્તિત્વમાં છે, જેના કારણે સંપત્તિની જમિ કરવી આવશ્યક બને છે. સંહિતાની કલમ ૧૪૬ હેઠળ કલ્પાયેલ આપાતકાલીન પરિસ્થિતિનો કેસ અને શાંતિભંગ થવાની આશંકાનો કેસ, બન્નેમાં ભેદ રાખવો આવશ્યક છે. વર્તમાન કેસમાં, સંહિતાની કલમ ૧૪૬ હેઠળ મેજિસ્ટ્રેટે તા. ૬મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૨ના રોજ પસાર કરેલા પડકારાયેલ આદેશના અવલોકનથી જણાય છે કે તેમાં મેજિસ્ટ્રેટે એવો કોઈ નિષ્કર્ષ નોંધ્યો નથી કે કેસ આપાતકાલીન પરિસ્થિતિનો હતો. માત્ર એટલું કારણ દર્શાવવાથી કે શાંતિભંગ થવાની આશંકા હતી, તે બાબતને આપાતકાલીન પરિસ્થિતિના કેસમાં લાવી શકાય નહીં. સંહિતાની કલમ ૧૪૬(૧) હેઠળ જમિનો આદેશ પસાર કરતાં પહેલાં મેજિસ્ટ્રેટે સ્પષ્ટ નિષ્કર્ષ નોંધવો ફરજિયાત હતો કે આ આપાતકાલીન પરિસ્થિતિનો કેસ હતો અને તેથી વિવાદનો વિષય બનેલી સંપત્તિની જમિ કરવી આવશ્યક હતી.

કટોકટીની પરિસ્થિતિનું અનુમાન કરવા માટે, પક્ષકારોની રજૂઆતો, રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજો અથવા રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓમાંથી નોંધ પર કોઈક સામગ્રી મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ હોવી આવશ્યક છે, અને માત્ર મેજિસ્ટ્રેટની વ્યક્તિગત છાપના

આધારે નહીં. આવી પરિસ્થિતિનું અનુમાન પોલીસ જેવી કોઈ સ્વતંત્ર એજન્સી દ્વારા રજૂ કરાયેલા અહેવાલમાંથી પણ કરી શકાય છે.

એ વાતનો પણ નોંધ લેવા યોગ્ય છે કે વિવાદિત આદેશમાં મેજિસ્ટ્રેટે પ્રથમ જ અનુરોધમાં નિરીક્ષણ કર્યું છે કે સંહિતાની કલમ ૧૪૫ હેઠળની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હતી તે સમયે પ્લોટનો કબજો અહિંના અરજદાર પાસે હતો.

આથી, સમગ્ર ચર્ચાનો સાર એવો થાય છે કે આક્ષેપિત આદેશ કાયમ રાખી શકાય તેમ નથી. તેથી, તે રદ કરવામાં આવે છે અને તેના આધારે હાથ ધરવામાં આવેલી અનુગામી કાર્યવાહી, જો કોઈ હોય, તે પણ રદ કરવામાં આવે છે. આવી પરિસ્થિતિઓમાં, ઉપવિભાગીય મેજિસ્ટ્રેટને આજથી પંદર દિવસની અવધિમાં સંબંધિત પરિસરની કબજેદારી અરજદારને પરત અપાવવાનો નિર્દેશ કરવામાં આવે છે. બંને પક્ષકારોને શાંતિ અને સૌહાર્દ જાળવવાનો નિર્દેશ કરવામાં આવે છે. જરૂરી હોય તો, ઉપવિભાગીય મેજિસ્ટ્રેટ સંહિતાની કલમ ૧૦૭ હેઠળ પક્ષકારો વિરુદ્ધ કાર્યવાહી કરી શકે છે. પક્ષકારોને શાંતિ જાળવવા માટે બોન્ડ અમલમાં મૂકવા જણાવવામાં આવી શકે છે.

અમદાવાદના વિદ્વાન સીટી સિવિલ જજને પણ આદેશ કરવામાં આવે છે કે તેઓ અહીંના અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ નિયમિત દીવાની દાવો

નં. ૬૫૦/૨૦૧૧ને સુનાવણી માટે હાથ ધરે અને એ સુનિશ્ચિત કરે કે આ આદેશના રિટની પ્રાપ્તિની તારીખથી છ મહિનાની અવધિમાં તેનો અંતિમ નિકાલ કરવામાં આવે.

કારણ કે મુખ્ય વિવાદ એ છે કે અરજદાર મિલકતનો એકમાત્ર માલિક છે કે મિલકત ભાગીદારી પેઢીની છે, તેથી દીવાની અદાલત તે સંદર્ભે યોગ્ય મુદ્દાઓ ઘડી કાઢશે અને સમગ્ર વિવાદનો અંત આવે તે માટે આ દાવાને સર્વોચ્ચ પ્રાથમિકતા આપશે.

નિયમ સંપૂર્ણપણે મંજૂર કરવામાં આવે છે.

(જે.બી.પારડીવાલા, ન્યાયમૂર્તિ)

આ તબક્કે, ખાનગી પ્રતિવાદી તરફથી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ભગત તેમના અસીલનો ઉચ્ચ મંચનો સંપર્ક કરવાનો ઇરાદો હોવાને કારણે આ ચુકાદાની અમલવારીને આઠ અઠવાડિયાની અવધિ માટે સ્થગિત રાખવા પ્રાર્થના કરે છે.

કેસના તથ્યો અને પરિસ્થિતિઓમાં, આ પ્રાર્થના નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

(જે.બી.પારડીવાલા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.